

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลลัพธ์จากการเรียน ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผังความคิดและการเรียนแบบปกติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ที่มีรูปแบบการวิจัยสองกลุ่ม สอบก่อนสอบหลัง (The Pretest–Posttest Control Group Design) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:62) มีรูปแบบการทดลองดังนี้

กลุ่มทดลอง	O_1	$\sim T$	O_2
กลุ่มควบคุม	O_1	T	O_2
O_1			= ทดสอบก่อนเรียน
O_2			= ทดสอบหลังเรียน
$\sim T$			= ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผังความคิด
T			= ใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
2. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. การเรียนรู้และทฤษฎี, แนวคิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
4. ทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยการใช้ผังความคิด
5. ผังความคิด
6. แผนการจัดการเรียนรู้
7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
8. ความหมายของความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านแพะพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ส่องสอน เขต 2 จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 20 คน และกลุ่มทดลอง 20 คน โดยผู้วิจัยเลือกนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคล้ายกันทั้งสองกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการใช้ผังความคิดเรื่อง All about me จำนวน 10 แผน เวลา 20 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง All about me จำนวน 2 ชุด โดยแต่ละชุดมี 40 ข้อ
3. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผังความคิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้ผังความคิด เรื่อง All about me จำนวน 10 แผน รวมเวลา 20 ชั่วโมงผู้จัดได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

1.2 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา เวลา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการใช้ผังความคิด เรื่อง All about me จำนวน 10 แผน เวลา 20 ชั่วโมง โดยศึกษาจากคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ, 2545:71-153) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภาษาอังกฤษ Your Turn 1 (Downie M. 2004), กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภาษาอังกฤษ (สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ และคณะ:2544) ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการใช้ผังความคิด เรื่อง All about me

สาระ	แผนการจัดการเรียนรู้	เวลา(ชั่วโมง)
All about me	1. My self 2. My pets 3. My family 4. My daily life 5. My hobbies 6. My favourite food 7. Nationality 8. Verb to be 9. Character 10. Present Simple Tense	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2
รวม	10 แผนการจัดการเรียนรู้	20

แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนประกอบด้วยเนื้อหาต่อไปนี้

- 1.3.1 มาตรฐานการเรียนรู้
- 1.3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 1.3.3 สาระสำคัญ
- 1.3.4 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.3.5 สาระการเรียนรู้
- 1.3.6 กิจกรรม / กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 1.3.7 สื่อ / แหล่งการเรียนรู้
- 1.3.8 การวัดและประเมินผล

1.4 นำแผนการสอนที่ผู้จัดสร้างขึ้นไปให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา โดยการทำค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence:IOC) ระหว่างเนื้อหา กับ วัตถุประสงค์ พิจารณาแก้ไขแล้วมาปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะให้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านໄเรวิทยาซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างจากโรงเรียนบ้านแพะพิทยา จากนั้นนำข้อมูลพร่องที่พบมาแก้ไขปรับปรุงอีกรอบก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเรื่อง All about me ผู้จัดดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 2 ชุด ชุดละ 40 ข้อ เป็นแบบทดสอบใช้สำหรับทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำข้อมูลมาสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตาม จุดประสงค์ที่ตั้งไว้แบบทดสอบชุดที่ 1 เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบทดสอบชุดที่ 2 เป็นแบบเติมคำ

2.4 นำแบบทดสอบไปให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา โดยการทำค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง

คำตามกับวัตถุประสงค์ ตรวจสอบความตรงและถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ความเป็นปัจจัย ความสามารถในการนำไปใช้ของข้อคำถามแต่ละข้อ พิจารณาแก้ไขแล้วนำมายังการปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะ โดยให้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2.5 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไรวิทยา จำนวน 40 คน และประเมินค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2.6 นำผลการตรวจให้คะแนนมาหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ คัดเลือกเฉพาะข้อที่มีความยากง่าย .20-.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป บนบันทึกจำนวน 40 ข้อ และบนบันทึกจำนวน 40 ข้อ

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมดที่ได้ไปทดสอบอีกครั้งเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริ查ร์ดสัน (Kuder-Richardson 20) ซึ่งแบบทดสอบบนบันทึกที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 และแบบทดสอบบนบันทึกที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76

2.8 นำแบบทดสอบดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. สร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาคิด จำนวน 1 ฉบับจำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert ที่มี 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

3.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจ ความรู้สึกในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยมีข้อความทั้งหมด 30 ข้อ โดยศึกษาจากแบบวัดความพึงพอใจของ ศ.ชรินทร์ มหาวงศ์ และพวงรัตน์ ทวีรัตน์ โดยกำหนดระดับความพึงพอใจในข้อคำถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545:103) ดังต่อไปนี้

ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด	ให้คะแนน 5
ระดับความพึงพอใจ มาก	ให้คะแนน 4
ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง	ให้คะแนน 3
ระดับความพึงพอใจ น้อย	ให้คะแนน 2
ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

3.3 นำแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษไปให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ระหว่างคำถานกับวัดถูประสงค์ พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความกับการวัดความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษรวมทั้งความชัดเจนและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ พิจารณาแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ โดยให้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.4 คัดเลือกข้อคำถานที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมาปรับปรุงแก้ไขให้เหลือ 20 ข้อแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

3.5 นำไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านໄร่วิทยา จำนวน 20 คน

3.6 ตรวจให้คะแนน แล้วนำคะแนนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α -Coefficient) จากสูตรแอลฟ่า ของ cronbach ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. นำคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนมาเรียงลำดับคะแนนแล้วจัดกลุ่ม เป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มนี้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน
3. ดำเนินการสอนด้วยตนเองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เน้นผังความคิดจำนวน 10 แผน และแผนการเรียนรู้แบบปกติจำนวน 10 แผนใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 สำปดาห์
4. เมื่อดำเนินการสอนครบทั้ง 10 แผนแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ฉบับเดิม
5. ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทั้ง 2 ชุดทั้งก่อนและหลังการเรียนไปวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง
6. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผังความคิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสำหรับ SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences for Windows) เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติดังนี้

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผังความคิด และการเรียนปกติ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t - test independent) แบบ 2 กลุ่มอิสระ

2. นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์โดยใช้ตารางและการพรรณนา

3. นำเสนอผลการประเมิน ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผังความคิด โดยการหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบกับเกณฑ์ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545:103) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง พึงพอใจมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง พึงพอใจน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง พึงพอใจที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบวัดความพึงพอใจ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:115) จากสูตร

$$\text{เมื่อ } \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

แผน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ตามความเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญ

ΣR	แผน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:128) จากสูตร

$$p = \frac{p_H + p_L}{2n}$$

เมื่อ P คือ ดัชนีความยากง่าย

p_H คือ จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง

p_L คือ จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

n คือ จำนวนผู้ตอบทั้งหมดในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

1.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:130) จากสูตร

$$r = \frac{p_H - p_L}{n}$$

เมื่อ r คือ ค่าอำนาจจำแนก

p_H คือ จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง

p_L คือ จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

n คือ จำนวนผู้ตอบทั้งหมดในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

1.4 การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-richardson Estimates) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:123) จากสูตร KR.20

$$R_u = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ n คือ จำนวนข้อสอบ

P คือ สัดส่วนของคนที่ทำข้อสอบนั้นถูก

q คือ สัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อสอบนั้นผิด = 1-P

S_t^2 คือ คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

1.5 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผังความคิด โดยใช้วิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α -Coefficient) ของครอนบาก (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:125) จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n คือ จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 s_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 s_t^2 คือ ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ